

Διερεύνηση των επιδράσεων του eTwinning στη σχολική κοινότητα

Δημήτριος Αραμπατζής

Χημικός, PhD, 8^ο ΓΕΛ Βόλου
dimgreen@hotmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το eTwinning αποτελεί μια επιτυχημένη καινοτόμο δράση που συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την προαγωγή δεξιοτήτων που θεωρούνται απαραίτητες για την προσωπική ολοκλήρωση και ανάπτυξη. Αποτελεί ένα δίκτυο που παρέχει στα μέλη του δυνατότητες επικοινωνίας και συνεργασίας στην υλοποίηση κοινών έργων και το οποίο προωθεί την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ εκπαιδευτικών συστημάτων και την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών. Στο πλαίσιο εκπόνησης διπλωματικής εργασίας έγινε μία μελέτη με σκοπό τη διερεύνηση των επιδράσεων του eTwinning στη σχολική κοινότητα. Στην έρευνα που πραγματοποιήθηκε διερευνήθηκαν οι απόψεις των εκπαιδευτικών όσον αφορά την εμπειρία από τη συμμετοχή σε έργο eTwinning, τόσο για τους ίδιους όσο και για τους μαθητές τους και η επίδραση του έργου eTwinning στις δεξιότητες των εκπαιδευτικών και των μαθητών. Τα αποτελέσματα της έρευνας κατέδειξαν τη σημαντική θετική επίδραση του eTwinning τόσο στις ψηφιακές ικανότητες μαθητών και εκπαιδευτικών όσο και στις δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας. Ακόμη, αυξήθηκε η πολιτιστική ευαισθητοποίηση μαθητών και εκπαιδευτικών και βελτιώθηκαν οι κοινωνικές δεξιότητές τους.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: eTwinning, επίδραση, σχολική κοινότητα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το eTwinning ξεκίνησε ως η κύρια δράση του προγράμματος eLearning και είχε σκοπό την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ σχολείων της Ευρώπης για την υλοποίηση κοινών έργων παρέχοντας ευκαιρίες εύρεσης εταίρων και δημιουργίας, διαχείρισης και υλοποίησης κοινών έργων με χρήση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας. Ακόμη, οι κύριοι άξονες του σχεδιασμού περιλάμβαναν τη στήριξη συνεργατικών δικτύων στον τομέα της συνεχούς επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και τη δημιουργία ευνοϊκών προϋποθέσεων για την αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας στην ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας, στην ανταλλαγή εκπαιδευτικών πόρων και προσεγγίσεων και στην από κοινού ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (European Council, 2003). Το eTwinning αναγνωρίστηκε ως μια επιτυχημένη καινοτόμος δράση που συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την προαγωγή δεξιοτήτων που θεωρούνται απαραίτητες για την προσωπική ολοκλήρωση και ανάπτυξη (European Commission, 2013a; 2013b). Αποτελεί ένα δίκτυο που προωθεί την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ εκπαιδευτικών συστημάτων και την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών (Bacescu, 2016).

Σήμερα στο eTwinning συμμετέχουν εκπαιδευτικοί και σχολεία από 36 Ευρωπαϊκές χώρες και 8 γειτονικές χώρες που έχουν τη δυνατότητα υλοποίησης συνεργατικών έργων, επικοινωνίας μεταξύ τους και συμμετοχής σε δραστηριότητες επαγγελματικής ανάπτυξης (Gilleraan, 2019). Τα έργα eTwinning, μέσα από συνθετικές εργασίες, στοχεύουν κυρίως στην ανάπτυξη ικανοτήτων, όπως οι ψηφιακές και οι μεταγλωσσικές, και εγκάρσιων δεξιοτήτων, όπως η συνεργασία, η

επικοινωνία, η επίλυση προβλημάτων, η δημιουργικότητα και η πολιτιστική ευαισθητοποίηση (Gilleran & Kearney, 2014; Kampylis & Punie, 2013).

Μελέτες που έχουν διεξαχθεί σε τοπικό/εθνικό και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο αναφέρουν σημαντικά ευρήματα σχετικά με τις επιδράσεις που είχε και έχει το eTwinning κυρίως στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές τους, αλλά και στη σχολική μονάδα και το ευρύτερο περιβάλλον της (Crişan, 2013; Kane, 2011; Kearney & Gras-Velázquez, 2018; Moreno Peña, 2007). Στην παρούσα εργασία θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα έρευνας που πραγματοποιήθηκε για τη διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε θέματα που αφορούν τις επιδράσεις του eTwinning στη σχολική κοινότητα.

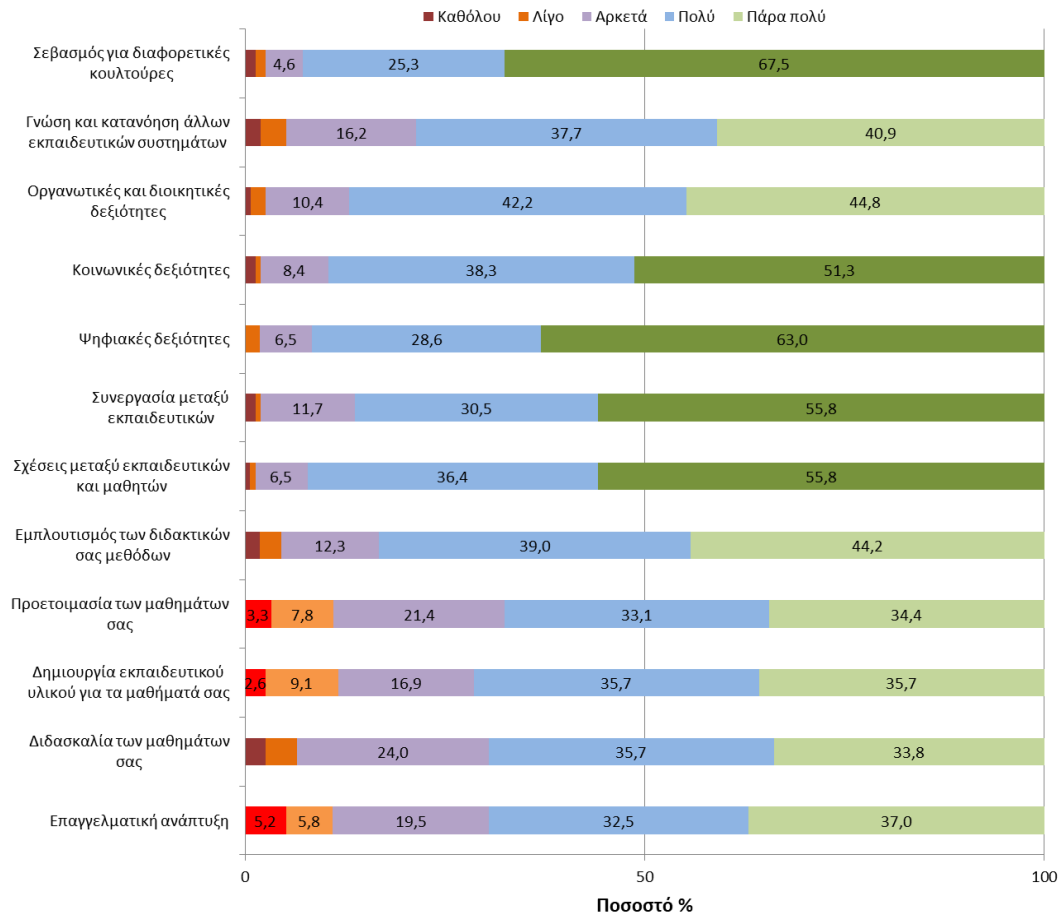
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, υπό την επίβλεψη του Αναπληρωτή Καθηγητή Μιχάλη Παρασκευά, στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (Αραμπατζής, 2020). Το δείγμα της έρευνας περιλάμβανε εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υπηρετούσαν σε σχολεία σε όλη την χώρα και είχαν υλοποιήσει ή συμμετείχαν ακόμη σε έργα eTwinning κατά τη χρονική διάρκεια διεξαγωγής της έρευνας. Η έρευνα ξεκίνησε στις 17 Μαΐου και ολοκληρώθηκε στις 17 Αυγούστου 2019, ενώ σε αυτή συμμετείχαν 154 εκπαιδευτικοί. Για την ερευνητική προσέγγιση επιλέχθηκε ως μέθοδος έρευνας η επισκόπηση περιγραφής (ποσοτική μέθοδος). Το μεθοδολογικό εργαλείο συλλογής δεδομένων που χρησιμοποιήθηκε ήταν το ερωτηματολόγιο. Στο πλαίσιο της έρευνας εξετάστηκαν τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα:

1. Ποιες είναι οι απόψεις των εκπαιδευτικών όσον αφορά την εμπειρία από τη συμμετοχή σε έργο eTwinning, τόσο για τους ίδιους όσο και για τους μαθητές τους;
2. Ποιος είναι ο βαθμός της θετικής επίδρασης του eTwinning στις δεξιότητες των εκπαιδευτικών;
3. Ποιος είναι ο βαθμός της θετικής επίδρασης του eTwinning στις δεξιότητες των μαθητών, σύμφωνα με τις απόψεις των εκπαιδευτικών;

ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ETWINNING ΣΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στην έρευνα αξιολόγησαν τη συνολική εμπειρία από τη συμμετοχή τους σε έργο eTwinning ως πολύ θετική σε ποσοστό 62,3%, ως θετική σε ποσοστό 29,9%, ενώ πολλοί λιγότεροι την αξιολόγησαν ως ουδέτερη (5,2%) ή αρνητική (2,6%). Αντίστοιχα αποτελέσματα διαπιστώθηκαν και στην έρευνα των Crawley et al. (2009). Υπήρξε στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση ως προς το φύλο, με το 94% των γυναικών εκπαιδευτικών να χαρακτηρίζουν την εμπειρία ως πολύ θετική/θετική, έναντι του 80% των ανδρών εκπαιδευτικών που χρησιμοποίησαν τον ίδιο χαρακτηρισμό.

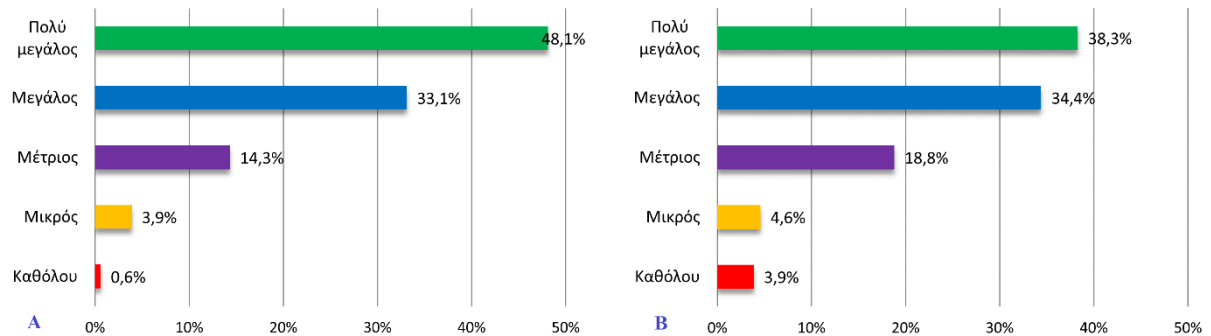

Σχήμα 1: Θετικός αντίκτυπος για τους εκπαιδευτικούς λόγω συμμετοχής τους σε έργο eTwinning.

Στο Σχήμα 1 καταγράφεται ο θετικός ή αρνητικός αντίκτυπος που είχε για τους εκπαιδευτικούς η συμμετοχή τους σε έργο eTwinning σε διάφορους τομείς. Σύμφωνα με την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών πολύ/πάρα πολύ θετικός αντίκτυπος, σε ποσοστό μεγαλύτερο του 90%, υπήρξε σε: Σεβασμός για διαφορετικές κουλτούρες – Σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών – Ψηφιακές δεξιότητες. Ακόμη πολύ σημαντικός ήταν ο θετικός αντίκτυπος (ποσοστό μεγαλύτερο του 80%) σε: Κοινωνικές δεξιότητες – Γνώση και κατανόηση άλλων εκπαιδευτικών συστημάτων – Οργανωτικές και διοικητικές δεξιότητες (Ικανότητα οργάνωσης και διαχείρισης σχεδίων και ομάδων) – Συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών. Μικρότερος υπήρξε ο θετικός αντίκτυπος στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών (70%). Οι εκπαιδευτικοί σε ποσοστό 67,5% δήλωσαν ότι ο αντίκτυπος ήταν ‘Πάρα πολύ’ θετικός στον σεβασμό για διαφορετικές κουλτούρες, ενώ το ίδιο χαρακτηρισμό χρησιμοποίησαν για τον θετικό αντίκτυπο στις ψηφιακές τους δεξιότητες (63,0%), στις σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών (55,8%) και στη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών (55,8%). Τα μικρότερα ποσοστά μεταξύ των εκπαιδευτικών για τη δήλωση ‘Πάρα πολύ’ παρατηρήθηκαν για το θετικό αντίκτυπο στη διδασκαλία των μαθημάτων τους (33,8%), στην προετοιμασία των μαθημάτων τους (34,4%) και στη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για τα μαθήματά τους (35,7%). Οι εκπαιδευτικοί δήλωσαν, σε μεγαλύτερο ποσοστό, ότι δεν υπήρξε θετικός αντίκτυπος λόγω της συμμετοχής τους σε έργο eTwinning στην επαγγελματική τους ανάπτυξη (5,2%) και στην προετοιμασία των μαθημάτων τους (3,3%). Τα μεγαλύτερα ποσοστά μεταξύ των εκπαιδευτικών για τη δήλωση ‘Λίγο’ παρατηρήθηκαν για το θετικό αντίκτυπο στη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για τα μαθήματα (9,1%), στην προετοιμασία των μαθημάτων (7,8%) και στην επαγγελματική ανάπτυξη (5,8%).

Σε ότι αφορά τη βελτίωση που υπήρξε στο επίπεδο των ψηφιακών δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών, λόγω της συμμετοχής τους σε έργο eTwinning, το 48,1% αυτών την χαρακτήρισε ως ‘Πολύ μεγάλη’, το 33,1% ως ‘Μεγάλη’, ενώ το 4,5% των εκπαιδευτικών δήλωσε ότι δεν υπήρξε βελτίωση ή η βελτίωση αυτή ήταν ‘Μικρή’, όπως φαίνεται και στο Σχήμα 2. Ακόμη, ο βαθμός βελτίωσης της γνώσης και χρήσης της ξένης γλώσσας επικοινωνίας εξαιτίας της συμμετοχής τους

σε έργο eTwinning αξιολογήθηκε από τους εκπαιδευτικούς του δείγματος της έρευνας ως ‘Πολύ μεγάλος’ σε ποσοστό 38,3%, ενώ το 18,8% των εκπαιδευτικών επέλεξε τον χαρακτηρισμό ‘Μέτριος’ και το 3,9% δήλωσε ότι δεν υπήρξε καμία βελτίωση, όπως φαίνεται και στο Σχήμα 2.

Σχήμα 2: Βαθμός βελτίωσης Α) του επιπέδου των ψηφιακών δεξιοτήτων και Β) της γνώσης και χρήσης της ξένης γλώσσας επικοινωνίας των εκπαιδευτικών λόγω της συμμετοχής τους σε έργο eTwinning.

Διαπιστώνουμε ότι υπήρξε σημαντική επίδραση σε μία σειρά δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών. Αυξήθηκε η πολιτισμική κατανόηση και η διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών, ενώ βελτιώθηκαν οι ψηφιακές, κοινωνικές, οργανωτικές και διοικητικές δεξιότητες τους, όπως και οι δεξιότητες συνεργασίας και επικοινωνίας στις ξένες γλώσσες. Ακόμη, βελτιώθηκαν οι σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών και αυξήθηκε η γνώση των εκπαιδευτικών για άλλα εκπαιδευτικά συστήματα. Τα ευρήματα αυτά υποστηρίζονται από πολλές μελέτες, όπως των Moreno Peña (2007), Galvin (2009), Crawley et al. (2009), Crişan (2013), European Commission (2013b), Kearney & Gras-Velázquez (2015), Lenc et al. (2016), Μαστορή (2017), Kearney & Gras-Velázquez (2018) και Nawrot-Lis (2018).

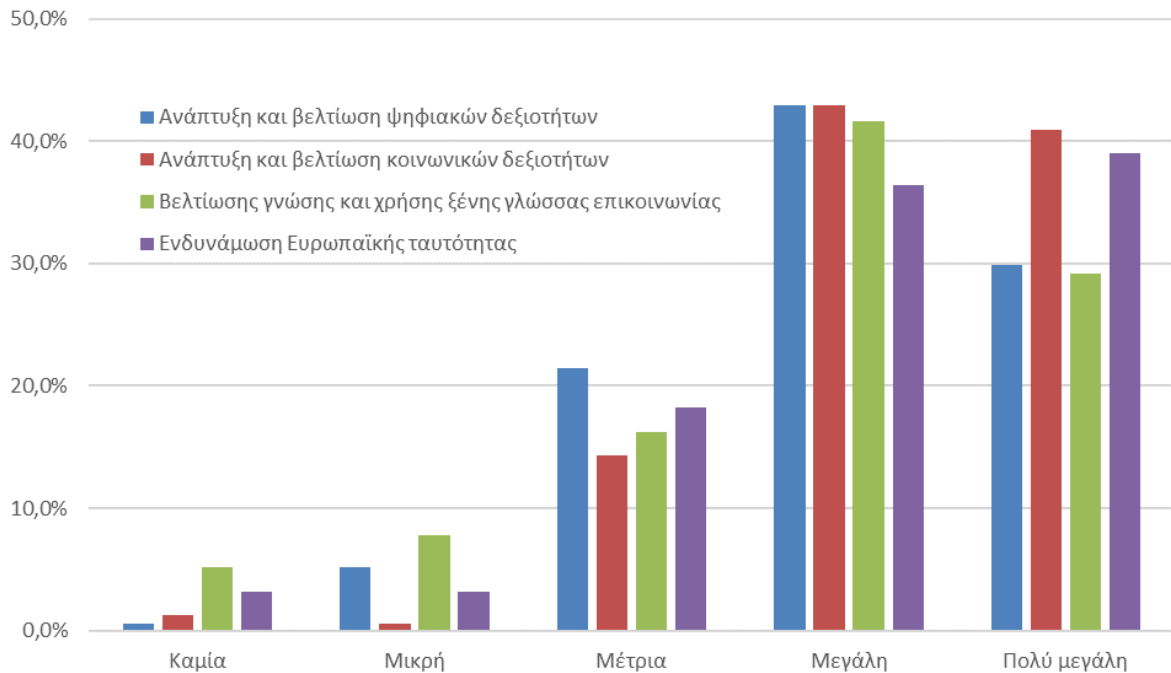
ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ETWINNING ΣΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στην έρευνα αξιολόγησαν τη συνολική εμπειρία των μαθητών τους από τη συμμετοχή τους σε έργο eTwinning ως πολύ θετική σε ποσοστό 53,9%, ως θετική σε ποσοστό 34,5%, ενώ ως ουδέτερη την αξιολόγησαν το 9,7% των εκπαιδευτικών. Η εμπειρία των μαθητών αξιολογήθηκε ως αρνητική ή πολύ αρνητική μόνο από το 1,9% των εκπαιδευτικών.

Σημαντική υπήρξε η επίδραση του έργου eTwinning στην ανάπτυξη και βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων των μαθητών τους, με το 29,9% των εκπαιδευτικών να την χαρακτηρίζει ‘Πολύ μεγάλη’, το 42,9% ‘Μεγάλη’ και το 21,4% να την χαρακτηρίζει ‘Μέτρια’, όπως φαίνεται και στο Σχήμα 3.

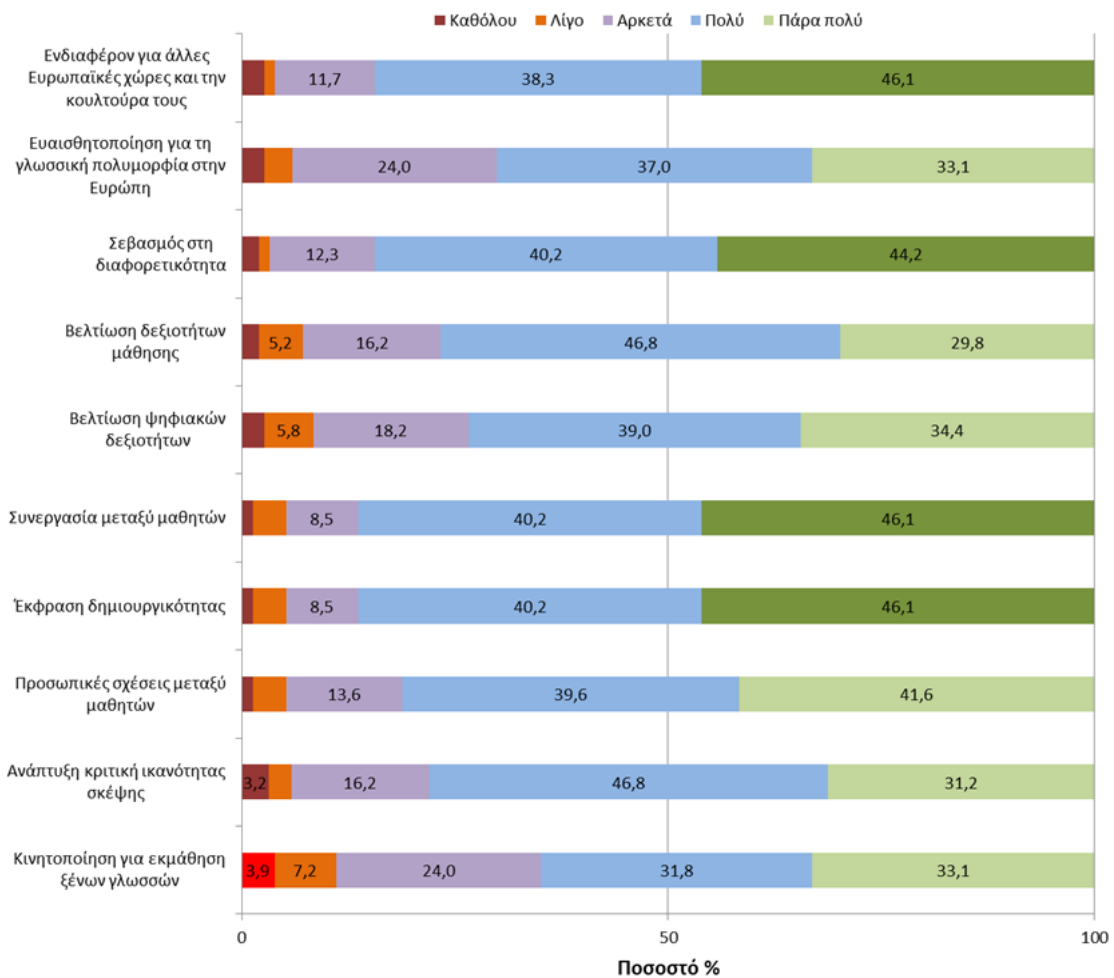
Περισσότερο θετική από την επίδραση στις ψηφιακές ικανότητες των μαθητών κρίθηκε η επίδραση του έργου eTwinning στην ανάπτυξη και βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών. Όπως αποτυπώνεται και στο Σχήμα 3, το 40,9% των εκπαιδευτικών δήλωσε ότι η επίδραση ήταν ‘Πολύ μεγάλη’, ενώ το 42,9% ότι ήταν ‘Μεγάλη’. Το ποσοστό των εκπαιδευτικών που αξιολόγησε την επίδραση ως ‘Μέτρια’ ήταν 14,3%, ενώ το 0,6% και 1,3% δήλωσε ότι η επίδραση ήταν ‘Μικρή’ και ‘Καμία’, αντίστοιχα.

Η επίδραση του έργου eTwinning θεωρήθηκε ως ‘Πολύ μεγάλη’ στη βελτίωση της γνώσης και χρήσης της ξένης γλώσσας επικοινωνίας των μαθητών τους και στην ενδυνάμωση της Ευρωπαϊκής ταυτότητας των μαθητών από το 29,2% και το 39,0% των εκπαιδευτικών, αντίστοιχα. Το 41,6% των εκπαιδευτικών του δείγματος της έρευνας αξιολόγησε τον βαθμό βελτίωσης της γνώσης και χρήσης της ξένης γλώσσας επικοινωνίας των μαθητών ως ‘Μεγάλη’, ενώ το 13% θεώρησε ότι δεν υπήρξε βελτίωση ή αυτή ήταν μικρή, όπως φαίνεται και στο Σχήμα 3. Ακόμη, ο βαθμός ενδυνάμωσης της Ευρωπαϊκής των μαθητών ήταν ‘Μεγάλος’ σύμφωνα με το 36,4% των εκπαιδευτικών, ενώ μόνο το 6,4% αυτών θεωρεί ότι ήταν μικρός ή δεν υπήρξε η ενδυνάμωση αυτή, όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 3.

Σχήμα 3: Θετική επίδραση του έργου eTwinning στους μαθητές, σε ότι αφορά α) την ανάπτυξη και βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων, β) την ανάπτυξη και βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων, γ) τη βελτίωση της γνώσης και χρήσης της ξένης γλώσσας επικοινωνίας και δ) την ενδυνάμωση της Ευρωπαϊκής ταυτότητας.

Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί στην έρευνα αξιολογήσαν τον θετικό αντίκτυπο που είχε για τους μαθητές τους η συμμετοχή τους σε έργο eTwinning σε διάφορους τομείς και σύμφωνα με τις απαντήσεις τους πολύ/πάρα πολύ θετικό αντίκτυπος, σε ποσοστό μεγαλύτερο του 80%, υπήρξε σε: Συνεργασία μεταξύ των μαθητών – Έκφραση δημιουργικότητας – Σεβασμός στη διαφορετικότητα – Ενδιαφέρον για άλλες Ευρωπαϊκές χώρες και την κουλτούρα τους – Προσωπικές σχέσεις μεταξύ μαθητών. Ακόμη πολύ σημαντικός ήταν ο θετικός αντίκτυπος (ποσοστό μεγαλύτερο του 70%) σε: Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας σκέψης – Βελτίωση δεξιοτήτων μάθησης – Ευαισθητοποίηση για τη γλωσσική πολυμορφία στην Ευρώπη. Μικρότερος υπήρξε ο θετικός αντίκτυπος στην κινητοποίηση για εκμάθηση ξένων γλωσσών (65%). Στο Σχήμα 4 καταγράφονται οι δηλώσεις των εκπαιδευτικών που αναφέρονται στον θετικό αντίκτυπο που είχε για τους μαθητές τους η συμμετοχής τους σε έργο eTwinning σε διάφορους τομείς. Όπως είναι εμφανές από το Σχήμα 4 ο αντίκτυπος ήταν ιδιαίτερα θετικός για τους μαθητές, σύμφωνα με τους περισσότερους εκπαιδευτικούς. Σε ποσοστό 64,1% οι εκπαιδευτικοί δήλωσαν ότι ο αντίκτυπος για τους μαθητές τους ήταν ‘Πάρα πολύ’ θετικός στην έκφραση δημιουργικότητας, στη συνεργασία μεταξύ μαθητών και στο ενδιαφέρον για άλλες Ευρωπαϊκές χώρες και την κουλτούρα τους, ενώ το 44,2% χαρακτήρισε ως ‘Πάρα πολύ’ θετικό τον αντίκτυπο στον σεβασμό στη διαφορετικότητα. Τα μικρότερα ποσοστά μεταξύ των εκπαιδευτικών για τη δήλωση ‘Πάρα πολύ’ παρατηρήθηκαν για το θετικό αντίκτυπο στη βελτίωση δεξιοτήτων μάθησης (29,8), στην ανάπτυξη κριτικής ικανότητας σκέψης (31,2%), στην κινητοποίηση για εκμάθηση ξένων γλωσσών (33,1%) και στην ευαισθητοποίηση για τη γλωσσική πολυμορφία στην Ευρώπη (33,1%). Οι εκπαιδευτικοί δήλωσαν, σε μεγαλύτερο ποσοστό, ότι δεν υπήρξε θετικός αντίκτυπος για τους μαθητές λόγω της συμμετοχής τους σε έργο eTwinning, στην κινητοποίηση για εκμάθηση ξένων γλωσσών. Τα μεγαλύτερα ποσοστά μεταξύ των εκπαιδευτικών για τη δήλωση ‘Λίγο’ παρατηρήθηκαν για το θετικό αντίκτυπο στην κινητοποίηση για εκμάθηση ξένων γλωσσών (7,2%), στη βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων (5,8%) και στη βελτίωση δεξιοτήτων μάθησης (5,2%).

Σχήμα 4: Θετικός αντίκτυπος στους μαθητές των εκπαιδευτικών λόγω συμμετοχής τους σε έργο eTwinning.

Τα ευρήματα της έρευνας υποστηρίζονται από πολλές μελέτες. Η συμμετοχή των μαθητών σε έργα eTwinning είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση τους ενδιαφέροντος για τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες και την καλύτερη κατανόηση της κουλτούρας τους, την πολιτιστική ευαισθητοποίηση των μαθητών, τον σεβασμό στη διαφορετικότητα και την ανάπτυξη διαπολιτισμικής συνείδησης (Βουτυρά, 2008; Δρακονταειδή, 2015; European Commission, 2013b; Galvin, 2009; Lenc et al., 2016; Øverland, 2015), ενώ ενδυνάμωσε την Ευρωπαϊκή ταυτότητα των μαθητών (Kearney & Gras-Velázquez, 2018; Moreno Peña, 2007). Ακόμη, η συμμετοχή των μαθητών στα έργα eTwinning τους βοήθησε να αναπτύξουν δεξιότητες συνεργασίας και συλλογικής εργασίας (Kane, 2011; Kearney & Gras-Velázquez, 2015; Μπούκλα, 2018). Επίσης υπήρξε ανάπτυξη και βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών, των δεξιοτήτων επικοινωνίας και των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των μαθητών (Βουτυρά, 2008; European Commission, 2013b; Fat, 2012; Kearney & Gras-Velázquez, 2015; Μπούκλα, 2018). Η συμμετοχή στο eTwinning αυξάνει την εσωτερική παρακίνηση των μαθητών, ενισχύει την αυτοπεποίθηση και τη δημιουργικότητάς τους και βελτιώνει τις δεξιότητες μάθησης (Kane, 2011; Kearney & Gras-Velázquez, 2018; Lenc et al., 2016; Μπούκλα, 2018). Ακόμη, βελτιώνονται οι δεξιότητες των μαθητών στις ξένες γλώσσες και η αυτοπεποίθησή τους κατά τη χρήση μιας ξένης γλώσσας, όπως και οι ψηφιακές τους ικανότητες (Αλεξίου, 2019; Commission, 2013a; Crişan, 2013; Galvin, 2009; Kearney & Gras-Velázquez, 2015; Lenc et al., 2016).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το eTwinning αναγνωρίζεται ως μια επιτυχημένη ευρωπαϊκή καινοτομία που συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Αποτελεί ένα διαδεδομένο και βιώσιμο εκπαιδευτικό δίκτυο που παρέχει στα μέλη του δυνατότητες επικοινωνίας, συνεργασίας στην υλοποίηση κοινών έργων και συμμετοχής σε δραστηριότητες επαγγελματικής ανάπτυξης. Η συμμετοχή σε έργα eTwinning προάγει δεξιότητες που θεωρούνται απαραίτητες για την προσωπική ολοκλήρωση και ανάπτυξη και συντελεί στη βελτίωση της διαδικασίας της διδασκαλίας και της μάθησης.

Η παρούσα μελέτη διερεύνησε την επίδραση του eTwinning στις δεξιότητες των εκπαιδευτικών και των μαθητών. Η συνολική εμπειρία από τη συμμετοχή τους σε έργο eTwinning αξιολογήθηκε από τους εκπαιδευτικούς ως πολύ θετική ή θετική. Ιδιαίτερα θετικός αντίκτυπος υπήρξε στον σεβασμό για διαφορετικές κουλτούρες, στις σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, στις ψηφιακές, κοινωνικές, οργανωτικές και διοικητικές δεξιότητες των εκπαιδευτικών, όπως και στη γνώση και κατανόηση άλλων εκπαιδευτικών συστημάτων. Ακόμη, η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών θεώρησε ότι υπήρξε μεγάλη ή πολύ μεγάλη βελτίωση τόσο στις ψηφιακές δεξιότητές τους όσο και στη γνώση και χρήση της ξένης γλώσσας επικοινωνίας.

Η συμμετοχή των μαθητών σε έργο eTwinning, σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς, είχε σημαντικό θετικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη και βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων τους, των δεξιοτήτων συνεργασίας και συλλογικής εργασίας, όπως και των δεξιοτήτων επικοινωνίας και ξένων γλωσσών. Επίσης, συνέβαλε θετικά στην ανάπτυξη και βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων των μαθητών και στην ενδυνάμωση της Ευρωπαϊκής ταυτότητάς τους. Ακόμη, αύξησε την εσωτερική παρακίνηση των μαθητών, ενίσχυσε την αυτοπεποίθηση και τη δημιουργικότητά τους, ενώ βελτίωσε τη συνεργασία μεταξύ των μαθητών, τις δεξιότητες μάθησης και το σεβασμό στη διαφορετικότητα.

Συνοψίζοντας, τα αποτελέσματα της έρευνας καταδεικνύουν τη σημαντική θετική επίδραση του eTwinning τόσο στις ψηφιακές ικανότητες μαθητών και εκπαιδευτικών όσο και στις δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας. Ακόμη, αυξήθηκε η πολιτιστική ευαισθητοποίηση μαθητών και εκπαιδευτικών και βελτιώθηκαν οι κοινωνικές δεξιότητές τους.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Αλεξίου (Alexiou), Λ. (2019). Teaching mathematical concepts using web-based collaborative environments. An eTwinning case study. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 15(1), 111-124.
- Bacescu, M. C. (2016). eTwinning - The community for schools in Europe. In: I. Roceanu (Ed.), *eLearning Vision 2020!*, Volume II (pp. 194-199). Proceedings of the 12th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”; Bucharest, Romania, April 21-22, 2016. Bucharest: Carol I National Defence University Publishing House.
- Crawley, C., Gilleran, A., Scimeca, S., Vuorikari, R., & Wastiau, P. (2009). *Beyond school projects: A report on eTwinning 2008-2009*. Brussels: Central Support Service of eTwinning-European Schoolnet.
- Crișan, G. I. (2013). The impact of teachers' participation in eTwinning on their teaching and training. *Acta Didactica Napocensia*, 6(4), 19-28.
- European Commission (2013a). *Analysis and mapping of innovative teaching and learning for all through new Technologies and Open Educational Resources in Europe Accompanying the document Communication 'Opening Up Education'*. Brussels: European Commission. Retrieved October 18, 2021, from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52013SC0341>.
- European Commission (2013b). *Study of the impact of eTwinning on participating pupils, teachers and schools*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Retrieved October 18, 2021, from <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ec23d4e3-e305-4d1c-83da-1989d35ec7e0>.
- European Council. (2003). Απόφαση αριθ. 2318/2003/EC του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

- Συμβουλίου, της 5ης Δεκεμβρίου 2003, για τη θέσπιση πολυετούς προγράμματος (2004-2006) για την αποτελεσματική ενσωμάτωση των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) στα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης (πρόγραμμα eLearning). Retrieved October 18, 2021, from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX:32003D2318>.
- Fat, S. (2012). The impact study of eTwinning projects in Romania. In: I. Roceanu (Ed.), *Leveraging technology for learning*, Volume I (pp. 152-156). Proceedings of the 8th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”; Bucharest, Romania, April 26-27, 2012. Bucharest: Editura Universitara.
- Galvin, C. (2009). *eTwinning in the classroom: A showcase of good practice (2008-2009)*. Brussels: Central Support Service of eTwinning-European Schoolnet.
- Gilleran, A. (2019). *eTwinning in an era of change: Impact on teachers’ practice, skills, and professional development opportunities, as reported by eTwinners*. Brussels: Central Support Service of eTwinning-European Schoolnet.
- Kane, G. (2011). *Exploring the benefits of participating in an eTwinning project for small collaborative groups in a primary classroom setting - Case Study* (Μεταπτυχιακή εργασία). University of Limerick, Limerick. Retrieved October 18, 2021, from <https://ulir.ul.ie/handle/10344/1820>.
- Kearney, C., & Gras-Velázquez, À. (2015). *eTwinning Ten Years On: Impact on teachers’ practice, skills, and professional development opportunities, as reported by eTwinners*. Brussels: Central Support Service of eTwinning-European Schoolnet.
- Kearney, C., & Gras-Velázquez, À. (2018). *eTwinning Twelve Years On: Impact on teachers’ practice, skills, and professional development opportunities, as reported by eTwinners*. Brussels: Central Support Service of eTwinning-European Schoolnet.
- Lenc, A., Žagar Pečjak, M., Šraj, U., & Abramič, M. (2016). *Study of the impact of the eTwinning programme on school education in Slovenia*. Ljubljana: Centre of the Republic of Slovenia for Mobility and European Educational and Training Programmes.
- Moreno Peña, B. (2007). *La dimensión europea de la educación: una investigación evaluativa en torno al programa eTwinning* (Διδακτορική Διατριβή). Universidad de Granada, Granada. Retrieved October 18, 2021, from <https://digibug.ugr.es/handle/10481/1667>.
- Nawrot-Lis, B. (2018). The impact of eTwinning projects on teachers’ professional development in the context of the English and Polish educational system. *EduAkcja. Magazyn Edukacji Elektronicznej*, 1(15), 23-40.
- Overland, L. J. A. (2015). *A door out – eTwinning in foreign language learning – A qualitative study on students’ reflections on potentials for language learning when participating in an eTwinning project, in lower secondary school* (Μεταπτυχιακή εργασία). Norwegian University of Science and Technology, Trondheim. Retrieved October 18, 2021, from <https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/handle/11250/2440506>.
- Αραμπατζής, Δ. (2020). *Διερεύνηση των επιδράσεων του eTwinning στη σχολική κοινότητα, με έμφαση στην αλλαγή του τρόπου διδασκαλίας των εκπαιδευτικών και στη βελτίωση των δεξιοτήτων των μαθητών και ειδικά των ψηφιακών*. (Μεταπτυχιακή εργασία). Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος.
- Βουτυρά, Α. (2008). *Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της χρήσης ΤΠΕ στη διδακτική πράξη με την αξιοποίηση του διαδικτύου στην εφαρμογή του καινοτόμου προγράμματος ηλεκτρονικής αδελφοποίησης στο μάθημα της δεύτερης ξένης γλώσσας στο Γυμνάσιο - Μελέτη περίπτωσης: Το σχέδιο εργασίας “Vis ma Vie”* (Μεταπτυχιακή εργασία). Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Ρόδος.
- Δρακονταειδή, Δ. (2015). *Διαπολιτισμικά προγράμματα σχολικών συμπράξεων ως μέσα υλοποίησης Ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής. Εμπειρική διερεύνηση*. (Μεταπτυχιακή εργασία). Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
- Μπούκλα, Ε. (2018). *Η αξιοποίηση συνεργατικών δράσεων eTwinning στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση* (Μεταπτυχιακή εργασία). Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη.